Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: ”Forskrevet”, i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 507. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708759931232.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

Gerhard kom op paa sit Værelse, standsede, tog Vejret dybt, lyttede - aabnede sagte Døren ind til Sideværelset, hvor Annette laa og sov i en stor Seng.

Hun sov, havde slaaet Tæppet tilside for Heden i Værelset, var rød og varm, den ene blottede Arm bag om Nakken, den anden over Sengekanten med opadvendt indre Haandflade - aaben Mund - Knæet optrukket - yppig, hensynsløs, ugratiøs - dégagée..... hendes Tøj flød paa Stolen, henad Gulvet. Gerhard bukkede sig varsomt, samlede sammen, lagde iorden.

Han stod og saa' paa hende og ud i det tomme Rum - med Ligegyldighed, en vranten Ligegyldighed, som Maleren, der betragter en hvilende Model og ikke véd, hvad han skal stille an..... for man kan jo ikke tale, meddele sig til, forklare sig for en Kvinde, der savner enhver Forudsætning uden den at være saadan eller saadan skabt.

Han var jo ikke Rubens - for ham var ikke det »flanderske Kød« Alt. Han kom i dette Øjeblik formelig til at hade Rubens som en sjælløs Farvevirtuos..... og Gerhard gjorde et Skridt imod Sengen som havde han Lyst til at slaa den Kvinde dèr..... Det Fortvivlede kom over ham, at han havde delt Leje med Modellen - Modellen, som var en Nymfe, en Bakkantinde, en Kurtisane..... Kurtisanen, som var hans Kone!

Han rystedes af Fortvivlelse over, at hvis han slog hende - saa slog han sig selv - og at om han saa piskede sig, kunde han ikke 508 piske Favntagene ud afsig - dem, han havde delt med hende dér, som atter havde »købt« ham tilbage til Trældom, Skam, Fornedrelse.

Aa, han var jo gal.... det var lutter syge, nervøse, ja nervøse moderne Overdrivelser. Hvad i al Verden vilde en flandersk Maler - en Jordaens, en Jan Steen, en Frans Hals, alle hans tidligere gode Venner blandt Nederlænderne - hvad vilde de have sagt til saadanne Tirader? Let ham ud, vilde de gjort. Sæt Kruset for Munden - elsk din Kone - mal hende - bank hende.... mal bare *godt* - og lad Fiolen sørge!

Men det var ikke saadan, gik ikke saa let. Vi er moderne Naturer, ønsker og trænger til fin Forstaaelse; har vi sat det kropstærke brutale Humor til - har vi tabt baade i Livsmod og i Skildringens djærve, kødelige Anskuelighed - saa har vi vundet i Erkendelse af det sarte Skjulte, i Anelse om »de Ting, der ikke ses« og som griber os dobbelt i Egenskab af halvt usynlige Magter.

Baade Maleren og Digteren, Kritikeren og Videnskabsmanden *vil* leve deres moderne Liv i intim Forstaaelse med disse Magter..... vi skyer Omgangen med det »flanderske Kød« - ikke af Snærperi - ikke som om vi var blaserte - men fordi vort høje Kulturtrin har gjort vort Hjærte undseeligt, vor Smag lutret, vort Valg kysk.

Og idet Gerhard tænkte dette og fæstede sit Blik mørkt og fjendtligt paa den Kvinde, over hvem han skammede sig og ved hvem han følte sig fornedret - saa blev hun for ham til noget andet og mere end Annette Kirchhoff, Brændevinsmandens Datter, Konferensraadindens Datter, Konferensraadens Stifdatter, hans egen Kone. Hun blev tillige Indbegrebet af det Lag i Samfundet, der bygger paa Fuselens Penge, i Ly af Titlen, under Skærm af Ansvarsløshed og Prestige. Du er - syntes hans Øjne truende at sige til hende - Du er skabt til at ødelægge, hvad der vil lade sig lægge øde, naar det savner Modstandskraften mod Fuselen, Pengene, Titlen og Prestigen. Du kan ikke forsvare Dig med Henvisning til manglende Kundskaber - thi Opdragelsen har proppet Dig med Lærdomsbrokker nok, hvoraf Du kunde lægge i det mindste én Sten til Frihedens og Sandhedens Bygning. Du er lad i din Nydelsessyge - flygtig i dine Passioner - overfladisk i dine 509 Sorger som i dine Adspredelser; Du véd intet og vil intet - tager Pladsen op for baade de villende og vidende; Du mangler Blod - og Du ræddes ved Tanken om Blod; Du mangler Sundhed - og er dog altfor »lebendig«; Du har ingen Taarer - undtagen for en Avisulykke, som er glemt imorgen; Du har intet Gemyt! Dit Bryst er endnu ikke klemt fladt af Korsettet - men din Sjæl er klemt flad af din Omgang, din Tid - Du Barn af en Tid, der løber ud med Aarhundredets Ebbe! Jeg er slet som Du, fornedret ved Dig. Men jeg vilde være endnu slettere, hvis jeg blev hos Dig. Othello kvæler sin Kone fordi han er skinsyg. Jeg er ikke Othello og ikke skinsyg..... og desuden frygter jeg Vridsløselille. Jeg gaar min Vej fra Dig - gaar for bestandig!